

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๖

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งคำโต้แย้งของนายนิติพงษ์ เกียรติทองศรี ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๔๒๔/๒๕๕๖ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า พนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลย ต่อศาล จังหวัดบุรีรัมย์ ฐานความผิด มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนไว้ในครอบครอง พาอาวุธปืนติดตัวไปโดย ไม่ได้รับอนุญาต และพยายามฆ่าผู้อื่น

ผู้ร้องให้การปฏิเสธและขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ออกหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีพยาน ได้แก่ คำให้การในชั้นพนักงานสอบสวนของนายประดิษฐ์ ดอกพิกุล ของนางอ่อนศรี หัวไรสง ของ นายบุญชู จันทร์ใส ของนายสุพล บทไรสง ของนางสมทรง จริงประโคน และของนายสมควร สุทธิประภา พร้อมเอกสารการส่งตรวจหาเขม่าดินปืนที่มีผู้ต้องหา เอกสารการส่งของกลางมาตรวจพิสูจน์ ของพนักงานสอบสวน และเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ของกลาง วัตถุพยาน และผลการตรวจหา เขม่าดินปืนและของกลางของผู้ชำนาญการในคดีนี้ทุกฉบับ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เนื่องจาก ผู้ร้องไม่สามารถนำมาด้วยตนเองได้

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงพนักงานอัยการจังหวัดบุรีรัมย์โจทก์ ขอให้ส่ง พยานเอกสารตามที่ผู้ร้องร้องขอดังกล่าว

โจทก์ได้มีหนังสือถึงศาลจังหวัดบุรีรัมย์ อ้างว่า คดีอยู่ระหว่างการสืบพยานโจทก์ และเอกสาร หลักฐานดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ซึ่งโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้ประกอบการ สืบพยานของโจทก์ จึงยังไม่อาจส่งต่อศาลได้ แต่เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วหากศาลเห็นสมควร จะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยของศาล

จำเลยยื่นคำร้องว่า การที่โจทก์ขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารให้แก่ศาลตามที่ศาลมีหมายเรียกพยาน เอกสารนั้น ไม่มีกฎหมายใดรองรับให้ทำได้ และข้ออ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วหาก

ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ โจทก์ก็พร้อมจะส่งสำนวนการสอบสวนนั้น เป็นข้ออ้างคนละประเด็นเพราะข้ออ้างดังกล่าว เป็นกรณีที่ศาลเห็นสมควรจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยของศาล เมื่อการสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยเสร็จสิ้นหรือกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีนี้เป็นกรณีที่จำเลยอ้างเป็นพยานและต้องใช้เอกสารในการซักค้านพยานโจทก์ ดังนั้น จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์ส่งเอกสารตามหมายเรียกเพื่อประกอบการพิจารณาต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง

ศาลจังหวัดบุรีรัมย์มีคำสั่งในรายงานกระบวนการพิจารณาว่า ข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ส่งเอกสารหลักฐานที่จะต้องใช้ในการสืบพยานของโจทก์ มีเหตุผลอันสมควร ไม่ถือว่าโจทก์มีเจตนาขัดขืนไม่ส่งพยานเอกสารตามหมายเรียก

นายผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดบุรีรัมย์ว่า คำสั่งของศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งได้ยึดถือข้ออ้างของโจทก์ที่ไม่ยอมส่งพยานเอกสาร และอ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นข้ออ้างที่เป็นคนละประเด็นกัน เพราะการพิจารณาศาลต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมาย โดยต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ เมื่อการใช้บทบัญญัติของกฎหมายเพื่อปฏิเสธการส่งพยานเอกสารต่อศาลตามที่โจทก์กล่าวอ้างทำให้จำเลยต้องเสียสิทธิในการต่อสู้คดีและทำให้การวินิจฉัยคลาดเคลื่อนต่อข้อกฎหมายและขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ส่งความเห็นของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิเคราะห์แล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

และมาตรา ๒๓๓ บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ เป็นบททั่วไป มาตรา ๖ บัญญัติว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด บทบัญญัติใดของกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ หมายความว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญมาตราใด

บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ กล่าวคือ การใช้บังคับไม่ได้ตามมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญนี้ เป็นผลมาจากบทบัญญัติของกฎหมายต่างๆ ขัดหรือแย้งกับมาตราใดมาตราหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ดังนั้นในตัวของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เอง ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดจะอ้างว่าขัดหรือแย้งได้เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็น “ผล” ที่มาจาก “เหตุ” ที่กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ก็เช่นเดียวกัน เป็นบทบัญญัติหลักทั่วไปที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดี จึงไม่อาจนำบทบัญญัติใดของกฎหมายมากล่าวอ้างว่าขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๓๓ ได้ และมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติถึงอำนาจของศาลที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเท่านั้น หากศาลมีหน้าที่ต้องเรียกสำนวนการสอบสวนแล้ว ไม่เรียกก็ไม่ใช่กรณีที่มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่เป็นกรณีที่ศาลนั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗๕ ซึ่งผู้ร้องจะมาร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าศาลใดไม่ปฏิบัติตามกฎหมายไม่ได้ ผู้ร้องจะต้องดำเนินการร้องหรือฟ้องต่อศาลที่มีอำนาจหน้าที่ ให้ถูกต้อง ถูกวิธี และถูกขั้นตอน

ดังนั้นคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้วินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๓๓ นั้น เป็นคำร้องที่ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย จึงไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณา

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา อาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ